

СТАНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ 2002-2014 рр.

Військова служба правопорядку у Збройних Силах України (далі – ВСП) є спеціальним правоохоронним формуванням у структурі Збройних Сил України, створеним відповідно до Закону України від 7 березня 2002 року «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України» (далі – Закон про ВСП). Процес становлення організаційно-штатної структури ВСП реалізовувався поетапно. У контексті розвитку на I етапі в період вересня – жовтня 2002 р. сформовані органи управління Служби. Було структуровано підрозділи служби правопорядку, із приведенням у відповідність нормативно-правову базу до чинного законодавства. [Закону України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України. 2002].

Надалі здійснювалась активна організаційно-управлінська діяльність, спрямована на формування функціональної моделі Служби. Згідно з директивою Міністра оборони України від 12 червня 2002 р. офіційно створено Головне управління (далі – ГУ ВСП) – центральний орган управління ВСП. На ГУ ВСП покладалося безпосереднє керівництво підпорядкованими структурами та відповідальність за реалізацію основних завдань із забезпечення військового правопорядку у ЗСУ.

ГУ ВСП станом на 2003 р. складалось із таких управлінських й функціональних підрозділів:

1. Штаб:

відділ особового складу;

відділ оперативних чергових;

оперативне відділення;

адміністративний відділ;

організаційно-штатна група;

відділ зв'язку та автоматизованих систем управління;

служба захисту інформації та криптології;

Управління дізнання та профілактики правопорушень;

2. Управління організації охорони, патрульно-постової служби та розшуку

Відділ організації охорони управління організації охорони, патрульно-постової служби та розшуку;

Відділ організації патрульно-постової служби та діяльності військової служби правопорядку у гарнізонах управління організації охорони, патрульно-постової служби та розшуку;

Відділ розшукової роботи управління організації охорони, патрульно-постової служби та розшуку.

3. Управління безпеки дорожнього руху.

4. Управління по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю.

Відділ проведення службових розслідувань та профілактики правопорушень;

Відділ протидії диверсіям і терористичним актам та спеціальної підготовки;

Юридична служба;

Інформаційно-аналітичний відділ;

Група соціально – психологічної роботи;

Режимна служба;

Фінансово-економічна служба;

Відділ зведеного планування та контролю матеріально - технічного забезпечення.

Разом з тим, у межах упорядкування структури та вдосконалення системи управління Збройних Сил України було здійснено передачу у підпорядкування ГУ ВСП профільних частин та підрозділів. Зокрема, відповідно до директиви Міністра оборони України від 2 грудня 2002 року № Д-115/1/011, на підставі рішення начальника Генерального штабу ЗС України та наказу начальника Військової служби правопорядку у ЗС України від 29 квітня 2003 року № 32, ухвалено рішення про безпосереднє підпорядкування 307-ї дисциплінарної частини ГУ ВСП. Яка призначалась для забезпечення виконання заходів дисциплінарного впливу щодо військовослужбовців, які скоїли правопорушення, підтриманні військової дисципліни, порядку та законності у Збройних Силах України.

Наказом Міністра оборони України від 12 червня 2002 р. № 198 "Про заходи щодо створення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України" розпочалось формування структурованої та ефективної системи військових правоохоронних органів. Цей документ визначив організаційну побудову та сфери відповідальності командних і спеціалізованих підрозділів. Цим наказом визначалась послідовність формування організаційної структури ВСП: [Про заходи щодо створення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. 2002].

1. Створення центральних управлінських органів ВСП – Головного управління ВСП та Центрального управління ВСП (по місту Києву і Київській області), які відповідали за стратегічне планування, нормативне регулювання та загальний контроль за діяльністю підрозділів ВСП.

2. Розбудова територіальних управлінь (Південного, Західного, Північного, Кримського), які забезпечували координацію діяльності ВСП у визначених оперативних командуваннях, здійснювали оперативне управління та контроль за підпорядкованими підрозділами (рот охорони ВСП, рот патрульно-постової служби ВСП, рот забезпечення ВСП, окремих батальйонів ВСП).

3. Організація слідчих відділів, на які було покладено завдання з розслідування військових злочинів та дисциплінарних проступків, здійснювали

свою діяльність у тісній координації з військовими прокуратурами та правоохоронними органами.

4. Створення навчального центру підготовки особового складу ВСП. Підготовка передбачала спеціалізовані напрями формуванню професійних і правових компетентностей що відповідають посадовим обов'язкам та завданням ВСП.

Надалі відбувалося творення мережі системи територіальних органів та підрозділів ВСП. Передовсім, йдеться про Зональні відділи і відділення ВСП.

На момент завершення формування органів управління та структурних підрозділів ВСП її структура включала близько шістдесят адміністративних одиниць, а загальна чисельність особового складу становила приблизно п'ять тисяч осіб [Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України. 2002].

*Онопрієнко Олександр,
доктор філософії, доцент,
заступник начальника кафедри забезпечення
державної безпеки командно-штабного факультету,
Національна академія Національної гвардії України*

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ МОБІЛЬНИМИ ВОГНЕВИМИ ГРУПАМИ З ЗАХИСТУ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ. ОСНОВНІ ПРИЙОМИ І СПОСОБИ ДІЙ ПІД ЧАС ВИЯВЛЕННЯ ЗАСОБІВ ПОВІТРЯНОГО НАПАДУ

З початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України сили сектору безпеки та оборони до складу яких входить і Національна гвардія України забезпечили проведення оборонної операції з відсічі агресії російської федерації. На протязі 1192 діб сили оборони України здійснюють опір переважаючим силам противника та наносять йому максимальних втрат унеможливаючи захоплення територій нашої держави.

На протязі всього часу ведення бойових дій ворог регулярно застосовував засоби повітряного нападу з метою нанесення втрат військово-промислового комплексу, знищення об'єктів критичної інфраструктури, залякування цивільного населення, створення умов несприятливих для забезпечення нормальної життєдіяльності.

На початку вторгнення противником в основному застосовувались крилаті ракети класу повітря-поверхня, пізніше ворогом були застосовані Шахед-136 які масово закуповувались у Ірана, а в подальшому налагодили виробництво в себе під назвою Герань-2, які здійснюють масовані удари по території нашої держави.

В цій ситуації, суттєвими викликами для сектору безпеки і оборони держави, і зокрема для НГУ стало захист критичної інфраструктури, особливо від стратегічних крилатих ракет "повітря-земля"(Х-101, Х-555, Х-55), протикорабельних ракет повітряного базування великої дальності (Х-22, Х-32), аеробалістичних ракетами (Х-47М2 «Кинджал»), крилатих ракет («Калібр», Іскандер-К), балістичних ракет (С-300, С-400, Іскандер-М), тактичних